

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19 Şubat 2026
Sayı : 989

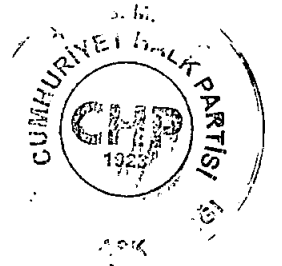
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim. 16/2/2026

Kadim DURMAZ
Tokat Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler , Tarım, Orman ve Köyişleri
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 24-2-2026	Esas No: 2/3546

TRMSS
20 Subat 2026

TRMSS
GENEL MURAK
20 Subat 2026
No: 1804396

GENEL GEREKÇE

Çiftçilerimiz; toprağa emek veren, her mevsim risk alan, alın teriyle üreten ve ülkemizin gıda güvenliğini ayakta tutan temel üretici kesimdir. Kuraklık, sel, don, hastalık, maliyet artışı ve fiyat belirsizliği gibi çok yönlü risklere rağmen çiftçimiz çoğu zaman “toprağa küsmeyerek” üretimi sürdürmekte; tarlayı, bağı-bahçeyi, ahırını terk etmemek için büyük fedakârlık göstermektedir. Soframıza gelen ekmekten süte, etten meyve-sebzeye kadar en temel ihtiyacımız olan gıdanın sürekliliği, doğrudan çiftçimizin üretimde kalmasına bağlıdır.

Ne var ki son yıllarda artan girdi maliyetleri, prim ve vergi yükleri ile birlikte kırsalda yaşanan nüfus, küçük ölçekli aile işletmelerinin sürdürülebilirliğini zorlaştırmaktadır. Özellikle tarımsal faaliyeti Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı olarak yürüten ve 5510 sayılı Kanun kapsamında tarım Bağ-Kur (4/1-b) sigortalılığı üzerinden emekli olan çiftçilerimiz, emeklilik döneminde sabit gelirle yaşamını sürdürmeye çalışırken; ulaşım, sağlık ve günlük ihtiyaçlara erişimde ciddi güçlükler yaşamaktadır. Kırsal alanda araç, çoğu zaman bir “lüks” değil; hastaneye erişim, pazara/kooperatife ulaşım, tarımsal faaliyetlerin takibi ve aile ihtiyaçlarının karşılanması için zorunlu bir ihtiyaçtır.

Öte yandan 2025 yılında birçok ilimizde etkili olan zirai don felaketi, özellikle meyvecilik başta olmak üzere tarımsal üretimde büyük kayıplara yol açmış; çiftçinin gelirini düşürmüş, borç yükünü artırmış ve üretim motivasyonunu zayıflatmıştır. Ürün kayıpları yalnızca çiftçiye değil, tarıma bağlı sanayi ve ticareti de olumsuz etkilemiş; kırsalda üretimde kalma iradesi daha da zorlaşmıştır. Bu koşullarda sosyal devlet anlayışı gereği, üretimi ayakta tutan çiftçimizin emeklilik döneminde hayatını kolaylaştıracak **ölçülü ve hedefli** bir destek mekanizmasının hayata geçirilmesi önem arz etmektedir.

Bu Kanun Teklifi ile, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu kapsamında (II) sayılı listede yer alan binek otomobillerin (87.03) ilk iktisabında; **çiftçilikle yaşamını sürdürmüş, ÇKS’ye kayıtlı olup tarımsal faaliyeti nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 4/1-b bendi kapsamında (tarım Bağ-Kur) yaşlılık aylığı bağlanan vatandaşlarımıza, emeklilik tarihinden itibaren beş yıl içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere** ÖTV istisnası tanınması amaçlanmaktadır. Düzenleme; yararlanıcı kitlenin ÇKS kaydı ve tarım Bağ-Kur emekliliği ile açık biçimde sınırlandırılması, tek seferlik hak niteliği ve süre şartı nedeniyle hedefli ve ölçülü bir sosyal destek olarak kurgulanmıştır.

Mali Etki:

Teklif ile getirilen istisna, (II) sayılı liste kapsamındaki taşıtların ilk iktisabında alınan ÖTV bakımından sınırlı bir “vergi harcaması” doğuracaktır. Bununla birlikte düzenleme; yalnızca ÇKS’ye kayıtlı olup tarımsal faaliyeti nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 4/1-b bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlanan çiftçileri kapsamı, **bir defaya mahsus** olması ve emeklilik tarihinden itibaren **beş yıl içinde** kullanılabilmesi nedeniyle kapsam itibarıyla dar ve hedeflidir. Ayrıca istisnadan yararlanılarak iktisap edilen taşıtın **beş yıl süreyle devredilememesi** hükmüyle istisnanın ticari kazanç dönüştürülmesi engellenmekte; uygulama usul ve esaslarının belirlenmesi suretiyle kamusal maliyetin artması önlenmektedir. Öte yandan taşıt iktisabına bağlı KDV ve tescil işlemleri ile kullanım sürecinde MTV, sigorta ve akaryakıt üzerinden alınan vergiler gibi kalemler yoluyla kamu gelirlerinde dolaylı katkı oluşması da mümkündür. Bu çerçevede düzenlemenin mali etkisinin kontrollü, izlenebilir ve sınırlı düzeyde kalacağı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak bu teklif; ülkemizin gıda güvenliğinin teminatı olan çiftçilerimizin emeklilik döneminde yaşam kalitesini artırmayı, kırsalda temel ulaşım ihtiyacını kolaylaştırmayı ve yıllarca üretimde kalmak için gösterilen fedakârlığı hedefli bir şekilde desteklemeyi amaçlamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4760 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde yer alan istisna yapısı içinde; 5362 sayılı Kanun kapsamında esnaf ve sanatkâr sayılan ve 5510 sayılı Kanuna göre 4/1-b kapsamında yaşlılık aylığı bağlananlar ile ÇKS'ye kayıtlı olup tarımsal faaliyeti nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 4/1-b bendi kapsamında (tarım Bağ-Kur) yaşlılık aylığı bağlanan çiftçilere, **emeklilik tarihinden itibaren beş yıl içinde ve bir defaya mahsus** olmak üzere ÖTV istisnası tanımlanmaktadır.

Düzenlemenin amacına uygun uygulanması ve istisnanın ticari amaçlarla kullanımının önlenmesi için, istisnadan yararlanılarak iktisap edilen taşıtların **beş yıl süreyle devredilememesi** hüküm altına alınmaktadır. Bu süre dolmadan devir halinde zamanında alınmayan verginin tahsili sağlanarak mali disiplin korunmaktadır. Uygulama detaylarının Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendine aşağıdaki alt bentler ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“e) 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan taşıtların; 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu uyarınca esnaf ve sanatkâr sayılanlardan, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olup yaşlılık aylığı bağlananların, emeklilik tarihinden itibaren beş yıl içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı,

f) En az 10 yıl; Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı olup, tarımsal faaliyeti nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı iken tarım Bağ-Kur (4/1-b) kapsamında yaşlılık aylığı bağlananların, emeklilik tarihinden itibaren beş yıl içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan taşıtları ilk iktisabı,”

“Birinci fıkranın (2) numaralı bendinin (e) ve (f) alt bentleri kapsamında istisnadan yararlanılarak iktisap edilen taşıtlar, iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe devredilemez. Bu süre dolmadan devir, satış veya benzeri tasarruflarda bulunulması hâlinde, zamanında alınmayan vergi ile buna ilişkin gecikme faizi ve ferîleri, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde tahsil olunur. Ancak, araçların deprem, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılması halinde bu bentler kapsamında bir araç daha istisna kapsamında iktisap edilebilir. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

